

Tlenoterapia domowa

Long-term oxygen therapy (LTOT) at home

Jacek Nasiłowski

z Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Pneumonologii i Alergologii AM w Warszawie
kierownik Kliniki: prof. hab. dr n. med. Ryszarda Chazan

Streszczenie

Domowe leczenie tlenem (DLT) oznacza przewlekłe stosowanie tlenu w domu u chorego na zaawansowaną chorobę płuc, która doprowadza do przewlekłej niewydolności oddechowej. Najczęstszą przyczyną niewydolności oddechowej jest przewlekła obturacyjna choroba płuc (POCHP). Kwalifikacja do DLT musi być wykonana w stabilnym okresie choroby, przy stosowaniu optymalnego leczenia. Rozpoznanie niewydolności oddechowej ustala się na podstawie badania gazometrycznego krwi tętniczej. Celem DLT jest utrzymanie ciśnienia parcjalnego tlenu we krwi tętniczej powyżej 60 mmHg, co zwykle osiąga się stosując przepływ tlenu 1–3 l/min. Do prowadzenia DLT służą pojemniki z ciekłym lub gazowym tlenem oraz koncentratory tlenu. W Polsce ze względów ekonomicznych praktycznie jedynym źródłem tlenu jest stacjonarny koncentrator. Wykazano szereg korzyści ze stosowania przewlekłej tlenoterapii u chorych na POChP. Należą do nich: poprawa długości i jakości życia, zahamowanie postępu nadciśnienia płucnego, zmniejszenie policytemii, poprawa funkcji ośrodkowego układu nerwowego, poprawa tolerancji wysiłku i jakości snu oraz zmniejszenie kosztów leczenia tych chorych. Aby tlenoterapia była skuteczna musi być stosowana co najmniej 15 godzin w ciągu doby, a chory powinien zaprzestać palenia tytoniu.

Słowa kluczowe: domowe leczenie tlenem (DLT), niewydolność oddechowa, przewlekła obturacyjna choroba płuc (POCHP), koncentrator tlenu, tlen ciekły.

Summary

Long-term oxygen therapy (LTOT) is a permanent oxygen supplementation provided at home. It concerns patients with chronic stable hypoxemia due to severe lung diseases. Most patients have chronic obstructive pulmonary disease (COPD). The assessment should be made with the patient in a stable state on optimal treatment. The aim of LTOT is to maintain arterial oxygen pressure over 60 mmHg. It is usually achieved by a flow rate 1–3 l/min. There are 3 devices for administer oxygen at home: gas cylinders, liquid oxygen system and oxygen concentrators. For reasons of economy only non-portable concentrators are available in Poland. LTOT improves survival, quality of life, pulmonary hemodynamics, exercise capacity, quality of sleep, brain function, reduces polycythemia and reduces cost. The effectiveness of LTOT depends on duration of oxygen administration. Patients should receive supplemental oxygen for at least 15 h/d and should stop smoking.

Key words: long-term oxygen therapy (LTOT), respiratory failure, chronic obstructive pulmonary disease (COPD), oxygen concentrator, liquid oxygen.